

Hrubieszów, 11/87 Przejście za wszelką cenę
dn. 23-11

1

© ARCHIWUM WSK

Przyjeżdżając to i uprost okupację że nasze środki materialnego przekroczenia
tak uparcie uciążliwa sfera milozemieniem o straszny losie ludności polskiej
na Kresach wschodnich b. Rzeczypospolitej a szerególnie na Wołyniu gdzie
w zaledwie kilku miesiącach stanowili ukraińcy, to też przyjeżdżając przetrwać postać
nawet w czasie okupacji, obok całej totalnej części ludności polskiej, a jeżeli
gdzieś czasem coś uspomni, to mówią że to dokonali faszyści, ale zas-
tamtymy nie byli tylko faszyści, to trzeba wiedzieć, że martyrologia ludności
ci polskiej na Kresach wschodnich zaczęła się już w 1939 r. tuż po ukończeniu
wielkiej osmoobokroćki. Gdy wkraczały wojska sowieckie na obrzeża
b. Rzeczypospolitej, zaraz pojawiły się takie oto odezwy do ukraińców.

"W imieniu Ukraińców i obywateli was oswoobodzić od polskiego panowania i osadni-
ków oni was męczyli, na plakatach zaś były takie napisy, jak to Polak
zaprowadził ukraińców do pluga i łata pogrzeb. Odezwienie jest że
chodziło tu tylko o podleganie ukraińców przeciw ludności polskiej, nie
jest przecież tajemnicą że ^{ukraińcy} władze polskie stały na stanowisku
bezwzględnej tolerancji i wstrętu do mniejszości narodowej i
niezadowolonych obywateli traktowano jednako. Dali odezwy głoszących wyst-
awek wyrażamy na Sybir. To była bardzo dobra zasługa dla naszego
narodowego bestialskiej hołoty. Wtedy właśnie samowolnie organizowa-
ły się bandy miejscowych morderców, którzy ^{nie mieli} zabijali i mordowali
polskich żołnierzy, łowili zaś złota i srebra na stos odpowiednio
dekuracji a na wieziami wpyli wielkie kopce, na kopcach tablice z na-
pisem "tutaj pogrzeb Polaków". Z Polaków więc nie domyślali
kiedy i gdzie to ktoś będzie użyte, ale oni mieli już zaplanowane, poanta,
nie" praca bezkarności ludności a ścisłej mordercy, a ścisłej mordercy
totalna bezkarności, nie, co mordercy to było mordercy odłożone, to
trzeba było zmobilizować wielkie bandy bandy i odpowiednio przek-
kolę i mordowania i torturowania niewinne ofiary a w międzyczasie
naszanie skorzystał z okazji i wypłacał swoje ludności na Sybir.
To też w szybkim tempie, polskie władze terenowe zastąpiono

2
Ukraińcami, które miały za zadanie spis ludności polskiej i wysła-
keronocowanie - kulików z j. takich co pozostali pomysł 10 ha, osadników
to takich co przybyli tam w okresie międzywojennym i funkcjonar-
juszy administracji. Po co był ten spis doniesieniem w 11 stycznia 40 r.
kiedy nocą, mroz dochodził do 30 stopni i więcej, wtedy zajeżdżają samie
do burdego domu, na każdym wozie kompromolee z karabinem
który daje godzinę czasu na zebranie się z całej rodziny i mają
w mierzanie. Po pierwszym czasie zorientowali się że jechać na odległość
30 km stacje kolejowa Rożiszere, a zagnano bardzo dużo osób do bydle-
cych wagonów jak śledzie w beczce i w podrozie która trwała bardzo
długo, ale po drodze w wagonach się rozluźniało bo umiemy przejechać z zim-
na wykrucano przez okienko. Jak było tam no miejsce to trudno mi opi-
sać niem tylko że z głodu i chłodu i ciężkiej pracy dużo ludzi zmarło
melo komu udało się przetrwać i dojechać do kraju. Firniek wielkiej
radości ukraińców dużo było ludności polskiej spotkała mierzstowo
na karę, a co do rewizji to ukraińscy prowadzący tacy jak St. Pande,
T. Palla Szabenyca mieli już plan jak z łachami rozprawić, prościej
wytłamać, bo na ukraińskiej ziemi mają prawo żyć tylko ukraińcy
zo etnicznej rozprawy upłynęło jeszcze trzy lata, gdyż czekano
odpowiedzi ewrili. Najostatniej było chyba wtedy gdy Niemcy
pomieśli kłódkę pod Stalingradem i nie panowali w zpleceni nad
sytuacją wtedy ukraińska milicja poszła z bronią i bandy. W mojej
opinii Kirielin pogrom zaplanowano na m. lipiec 43 r. Gdy 1 kwie-
tnia 43 roku u wejścia do ukraińskiego domostwa pojawiły się
numery 102, Polacy z niepokojem dopytawali się sąsiadów ukraińców
co to miało oznaczać, ale to była tajemnica, zmierzano dopiero
po pogromie że to oznaczało - że 102 dni, które im się nasza
zaareto się wkrucie ^{medycy} 11 lipca. masakra ludności polskiej w Kirielinie
i Kirielinie podawał mój ojciec, a mój ojciec po skoncentrowaniu znacz-
nych w bandyckich zaczęli mord i poróżne w całej okolicy w całej
okolicy, wtedy nie było ratunku, tylko się którymś sposobem udało
się wyjść z okrażeń i dotrzeć do majątku pa. Lipińskiego
w Zatocech gdzie był mój garnizon niemiecki

3 Trudno mi opisać i zmieszać wiele szczegółów o bestialskich okrucieństwach dobranej w nich nieładnie polskiej na kresach wschodnich
w Rzeczpospolitą Niemcy tylko z nierygodnych relacji ze zjedynionym tyflem
wej. Holenderskim symonolowano ok. 50000 pięćdziesiąt tysięcy niemieckich
miejst istnień ludzkich, bo przeważnie kobiety i dzieci, bo bandycka bestia
bez wyjątku bez pardonu, rwała stawa nad grobem i niemiłosiernie w
kółce. O okrucieństwach tych reżymuś miłośnicy świdry jak że symon
możesz własną matkę mordować gdy się dowiedziat że była pochodzenia
polskiego, albo taki fakt - u mojej rodzinnej wiosce było po raziedka
30 letnia niedolężna staruszka, to krewżee bandyckiej ataki, gdy wiod
- w ludzie czeriwono się w popiołach rozpiaszeli potwali ja i muciły do
studni, mało tego to jezere przewali duży pier, Henry leżał tam
niekierowany, albo i to że wstępnym pom. Nłodowiem, potwali
knieźca narwikiem Baran, rozetrali do naga i pila po kamet-
ku seneli. Takich okrucieństw ze pnetonany jesteru że nigdzie
w świecie nie było niema jak na "Zachodniej Ukrainie". Nadmienię
tu i swoje osobiste tragedje, otóż dołodzi już 50 lat jak wyruszyłem
z tamtej na wojnę a porojuje mieszkam tu nad Dajiem waleśnie
50 km. od miejsca gdzie była rodzinna wioska rodzinny dom i
nie miałem możliwości, stuncie czy ukleknac na zylirerach pomodlic się
i wyplatac, albo poszukać choć jaka kościelkę po mojej matce ojca
i emoro rodzinista i zachowac sobie jako relikwie. Ale nie mam
sporołu żeby tam się udać, bo trzeba żeby ktoś zaprosił, a ktoz mie
tam zaprosi, jeśli rodzina już 46 lat gde gnije ziemi, z resztą
o mojej rodzinnej wioski przed przed paru laty był tam jeden
u mieszanym rodzin, to moim że nie mógł trafić do tamiej gde
była wios, to wrednie zarosnięte chaszczami. Takie i tym podobny
faktom można by opisać bez końca, ale już nie jesteru stajnie
dużo pisać. Łosie obre nie opisał tamte wydarzenia w swojej
kniżce dokumentalno wspomnieniowej były komendant smobro
ny miyjewości Przebuzie koło Lwowa, Henryk Cybulski w kniżce
pod tytułem "Czerwone Noce", ale niestety tej kniżki niestety
w księgarznicy nie dostanie, bo nie ma, więc smiorkuję że nowe
władze zakazały wydaniem do miaropólnie "przyjacieli" z dwoma

-4- czy z kijowa nie igora sobie tego, a szkoda bo jest to porywane
 in'to rze, tam w przedmiarie mowi sie, ze kwiata moznaly uznac
 re fantastyerna gady mi autentyczne fakty. Bardzo to bolerne
 i oburajace w nas polscy patrioci, o tych najstraszniejszych zbrodniach
 nie wie wieka, i nie chce wiedziec, to ich nie obchodzi. mi urwala
 to to nie dzieje na zachodniej Ukrainie" i uwazaja ze tamci nasi ro-
 dacy sami sobie "zawini" po co sie tam utodzili. Waznaja cowa
 ewentualnie i serdeczniejsze kontakty, no go rze przepajaja przyjami
 wrod młodego pokolenia. W nowożylnym domu Kultury Przejsciu
 oddane im pietna role z wystrojem ukraińskim, odrestaurowano cerkiew
 z dlanie emmentale i t.p. A przywileje odudzi eraja sie inaczey
 dewastuja, wykarczaja koscioly polskie, wnelaja emmentalne i para-
 sie emmentalne bydle. A ten sposob wystkowania byt emmentale,
 w zataczkach, to jest bardzo widoczne bo przyrowie a teraz juz w tym
 miejscu poludowano domy smierkalne, czyli z gorzej, werna poridnie,
 "Laryja druzja" saja na polkach przyjechali, ale nasi polscy patrioci nie
 wiedza i nie wiez wiekie, ze gwarant je druzba przyjezu ze wielka cenę
 nawieta wone wymazanie z karteji tak strasznych zbrodni na naszym ro-
 dziku. Ze wozystkich partizanszym jeden tylko Tygodnik "Zamojski" zamiesci
 od czasu do czasu o zbrodniach band U.P.A. ale tam mowi nie tez tyko o
 dzwystkach, ktory zrewita skialali juz po kapitulacji Niemiec, i to to w przy-
 chetm, zamie "Hrubieszow" i w polubnowoy zbrodniach, ze wlasnie w
 such mieli potezna bunkry silnie uzbrojone i zamaskowane, a najhu-
 mardzo mie bylo to powalo w poyzu za niemierni, dopie w 1944 kartecki-
 stratami udato sie ich pokonac. Niema ty z natych terenach woznu-
 epli ulotki, tej traci - jak wyrok na nas wyklaraff do 7 dni lednie wyko-
 nany, koncednoge nie chcieli tymi terenami i petye dalej, w zachod.
 z tyko ich dzialalnosc jasno wynika z mas przyawle planuja
 Welyku Ukrainu nie gajaja wi po Hile, zas za Hile Gross Deutsche
 a zachit treba wyryaty, al nich ta barbarzyńska holota wykryje siebie
 z ciemnych chamskich zlot, bo przekonani jestemny ze nasza kochana
 Polska, ktak bohaterkiem nardem negai lednie od morza do morza
 a terazmy pojda skad przyszli, tam gubie cyranne ostrazy leza
 ugorou, bo jezere roz lednie Od med Hile - moze nie koniecznie
 nad Hile moze nad Gaba cy Renem ale ze ledkie to perone.
 ale wami w tedy znikowac mie lednie, lednie kokowac ledni - Kresowick
 11-500 11.01.1944. Morek